

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΡΗΡΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Έν 'Αθήναις φρ. 15. — Έν δι ταίς επαρχ. φρ. 16. — Έν τῷ ἔσωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΑΚΟΥΡΓΟΥΣ !

Κόριε Τρικούπη, σου χαρίζομεν πέντε μεγάλας ιδέαι, αν μας κρατομήσης όλους τους σκοτόνοντασ πολίτας χωροφύλακασ. Νά μας τουσ κρατομήσης όμως εδῶ εν τῇ πλατεία Συντάγματος, ἢ ἐκεῖ εν τῇ πλατεία Ὀμοιοίασ πρό του μεγάρου σου, ἢ παρέκει, εν τῇ πλατεία τῆσ Ἐλευθερίασ πρό του μεγάρου του προκατόχου σου.

Διψοῦμε αίμα χωροφυλάκων ! Καί ζητοῦμεν νά τό πῶμεν, ὡσ πίνεις σύ τό τσάι σου τό ἀγγλικόν, ἐπί τῆσ φιλονόμου σου πρωθυπουργίασ.

Οἱ μεγαλειότεροι ἐχθροί τῆσ Ἑλλάδοσ εἶναι οἱ χωροφύλακασ. Ἐχθροί, διότι ὄχι τήν παριστάνουν, ἀλλά τήν ἔχουν πράγματι ἀκόμη ὑπό τὸν ἀκινάκην του Ἰβραήμη, ὑπό τό διάδημα του Σουλτάνου.

Οἱ μεγαλειότεροι τύρανοι εἶναι αὐτοί· διότι αὐτοί οὔτε τήν Βουλὴν διζλύουν, οὔτε Νομοθετικά διατάγματα, κυβέρνησισ ὄντεσ, ἐκδίδουν, οὔτε τό ἰσοζύγιον του προϋπολογισμοῦ διόλου τυχράττουν· ἀλλ' ἔρχονται καί σέ βρᾶπιζον χωρίσ νά δύνασαι νά τουσ ἀντιβρᾶπίσης, ἔρχονται καί σέ ξεγυμνόουν χωρίσ νά δύνασαι νά τουσ καταγγείλης, ἔρχονται καί σου κλέπτουν τὰ ζωντανά καί τό χρήμά σου, ἔρχονται καί σου ἀτιμάζον τό σπῆτι, ἔρχονται καί σέ κατασχύνουν καθ' ὅδόν, ἔρχονται καί σέ κρεμοῦν ἀνάποδα ἢ σέ βάζουν καί στέκεσαι ἐπί ἐνὸσ ποδοσ ἢ σέ ντύνουν φουστάνια ἢ σοῦ κκίνε τό σπῆτι ἢ σοῦ ἀνοίγουν τό χρηματοκιβώτιον ἢ σέ κτυποῦν, ἢ σέ πληγώνουν ἢ ἐν ἀνάγκη σέ σκοτόνουν.

Τί ἀναθεωρήσεισ ἡγεμονικῶν δικαιωμάτων κάθεσαι καί κοπάνίζεις, φίλτατε Κολοκοτρώνη!

Δύνασαι νά ἀναθεωρήσεισ τὰ δικαιώματα τῆσ χωροφυλάκησ ; Διότι αἱ κυβερνήσεισ, καί ἰδίωσ οἱ ὑπουργοί τῶν Στρατιωτικῶν, οἱ ἐντιμοί Βαλτινοί, Καραϊσκάκηδεσ, Γρίβηδεσ, Πετιμεζάδεσ καί Μυρομιχαλαίτοι, οἱ ἔχοντεσ τήν μισήν Ἑλλάδα εἰσ τήν μίαν τσεπὴν καί τήν ἄλλην εἰσ τήν ἄλλην, οἱ μεγάλοι αὐτοί ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι, ὅταν περνοῦν,

ἤχει ἡ σάλπιγγ, διὰ νά καταλάβησ τί πράγματα περνοῦνε, διότι ἄλλωσ δὲν καταλαβάνεισ ἂν εἶναι ἄνθρωποι καί αὐτοί, ἰδίωσ λέγομεν οἱ ὑπουργοί τῶν στρατιωτικῶν ἔδωσαν εἰσ τουσ χωροφύλακασ τό δικαίωμα του νά προσβάλλουν, νά αἰκίζον, νά κλέπτουν καί νά φονεύουν τουσ πολίτασ.

Ἐκτόσ ἂν καί ἡ Βασιλεία ἀναγνωρίζη εἰσ τουσ κ. ὑπουργοῦσ τῶν Στρατιωτικῶν τήν παραχώρησιν τοιούτων δικαιωμάτων.

Διότι . . . πολίτησ θά πῆ διὰ τουσ μεγάλουσ αὐτοῦσ ἄνθρώπουσ, τουσ κατακτητάσ μας, τουσ κυρίουσ μας, τουσ μισθοδοτουμένουσ μας, διὰ τό μή δύνασθαι οὔδέν ἄλλο ποιῆσαι, θά πῆ πράγμα, θά πῆ ἵπποσ πολεμικόσ του ὁποίου τρῶνε τό ἄχυρο καί τήν κριθήν, ἀφίνοντεσ αὐτόν εἰσ τό ἔλεοσ του ψόφου, θά πῆ τί, πλασθὲν διὰ νά φοβῆται τό σπαθί, θά πῆ δούλοσ ἐργαζόμενοσ διὰ νά πληρώνη τὰ χρυσά του.

Τώρα του ἔχουμε Ἵπουργόν τῶν Στρατιωτικῶν συμπολίτην μας, καί συμπολίτην ὡσ τὸν κ. Τρικούπην, ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θέλει πτοηθῆ ἀπό σπαθιά καί περυσιστήρασ καί ὅτι παντόσ χωροφύλακοσ ὅστισ χύνει αίμα πολίτου, θά χύνεται καί τό δικό του, δημοσίω ἐπί τῶν πλατειῶν.

Καί πρέπει νά διατυπωθῆ αὐτό ἐν ἐγκυκλίω. Καί πρέπει νά προσκληθοῦν αὐτοί οἱ ἄξεστοί Μοίραρχοί καί Διοικηταί καί ὑπομοίραρχοί διὰ ν' ἀκούσουν παρὰ του κ. Τρικούπη γλώσσα βάνυσον—διότι αὐτήν μόνον ἐνοοῦσιν—ὅτι ἐν μιῇ ἡμέρᾳ δύνανται νά ἴδωσι τουσ βαθμοῦσ των καθαιρουμένουσ, ἂν ἀποδειχθῆ ὅτι ἐπροστάτευσαν κακούργουσ μεταξὺ τῶν ὑπ' αὐτοῦσ ἀνδρῶν.

Καί πρέπει ἀκόμη νά τεθῆ ὅλον τό σῶμα τῆσ χωροφυλάκῆσ ὑπό ἀνάκρισιν καί νά σταλώσιν ἢ εἰσ τὰσ φυλάκασ ἢ εἰσ τήν λαμιητόμον ὅλοι οἱ κακουργήσαντεσ μεταξὺ τῶν χωροφυλάκων.

Διότι εἰμεθα θερμοί ὅπαδοί τῆσ ψυχρῆσ λαμιητόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ αἰσχη χωροφυλάκων.

Διότι ἐπκνίσταται ὅλον τό αίμα εἰσ τὰσ φλέβησ μας ὅταν βλέπωμεν τὸν ἐλεύθερον πολίτην συρόμενον ἀπό τὰ

μαλλιά από ένα όστις άτίμως, κκούργως και άνοσίως φέρει στέμμα βασιλικόν επί του πύλου και σύρει σπάθην εκ του ζωστήρος, άφου ή προτέρα διαγωγή του άντ' αυτών τον είχε καταδικάσει διά τον κυανούν χιτώνα του καταδίκου.

Τίς λοιπόν θα συμπεριβή την άγκυράτησίν μας αυτήν; Τίς Βουλευτής θα βόηση κατά της χωροφυλακής εν τή Βουλή; Τίς θα ζητήσει όχι μέτρα θεραπευτικά, αλλά μέτρα ποινικά και άνακριτικά;

Ας χρησιμεύση ως άφορμή το θύμα της 'Οδοῦ Αιόλου, ο άπέκνυτι του φωτογραφείου της Αύλης, υπό τὰ σήματα τὰ βασιλικά, κατακτεουρηθείς υπό χωροφύλακος πολιτης. Έκρίθη ο δυστυχής πρό της μανίας του θηρίου όπισθεν άμάξης, αλλά και εκεί δεν εσώθη διότι ή σπάθη του άτίμου διαπέρασε και την άμαξιν—διὰ μείζονα ήρωισμόν—και πέρασε τὰ στήθη του πολίτου και τον άφρησε ψυχορραγούντα.

Είδετε δὲ τὴν δειλίαν του! "Αμα ένόησεν ότι έμελλε νὰ τιμωρηθῆ και θα έγνώριζε πῶς τιμωροῦνται φρονεῖς χωροφύλακες υπό των στρατιωτικῶν δικαστηρίων—μέ ένός μηνός το πολύ κράτησιν, εάν όμως δεν κηρυχθῶσιν άθωοι, ως εν ψυχικῶ βρασμῶ ενεργήσαντες—γνωρίζουν βλέπετε και οι στρατιωτικοί μας φράσεις νομικὰς—εισήλθεν εις τὸ φαρμακείον του Κρίνου και διὰ τῆς όπισθίας θύρας τὸ έστρέψε.

Ὅς φαίνεται δὲ, κύριε ύπουργέ των Έσωτερικῶν, και τὰ άστυνομικά σας όργανα δεν είναι εκ των εκλεκτῶν. Άκούομεν κάτι πράγματα περι μερικῶν ύπαστυνόμων, κάτι άλλα περι μερικῶν βοηθῶν και βλέπομεν επίσης ληστοπραξίας πολλὰς και ακούομεν κλητήρα πυροβολούντα γυναίκα και περιφερόμενον ελεύθερον, και εξ όλων αυτών συμπεραίνομεν ότι κατά λάθος άντι άστυνομίας Τρικοῦπη ενεκατεστήσατε άστυνομίαν Κουμουνδούρου.

Μετὰ τὸ Πάσχα άπαιτοῦμεν νέα νομοσχέδια περι άστυνομίας και νέας προάξεις έναντίον τῆς χωροφυλακής.

Εως τότε, και ένεκα των άγιων αυτών ήμερῶν, συστήσατε, κύριε ύπουργέ των Στρατιωτικῶν, αν όχι χάριν του νόμου, τοῦλάχιστον χάριν του Έσταυρωμένου, εις τὰ γενναῖα όργανά σας, κλητήρας και χωροφύλακας, νὰ σκοτώσουν όσον τὸ δυνατόν ολιγοτέρους πολλίτας, ένταῦθα τε και εν ταῖς έπαρχίαις.

Καλιδάν.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ.

Περὶήγγαις εις τὰς εκκλησίας των 'Αθηνῶν.

Μέγας καυχῆς στὸ σπίτι μου.

Εισέρχομαι θυμωμένος: — Χίλιαις φοραῖς σοῦ εἶπα, κυρία, ότι όταν έρχωμαι στὸ σπίτι, θέλω νὰ βρισκω τὸ τραπέζι στρωμένο. Σεμπερδεψε!

— Κύριε έλέησον. Τί έχεις πάλι απόψε; — Έχω δουλειά. Κατ'έλαβες τί θα πῆ, έχω δουλειά; Που είναι τὸ φραγεί; Πῶς θα φάγω απόψε, δέν μου λές πῶς θὰ φάγω;

— Άλλο πάλι τοῦτο. Κ' έφερες τίποτα; — Έφερα, λέγει; Νά, όρίστε, μία ώρα στέκεται μέσα στὴ τσέπη ο άστακός, και κανείς δεν βρίσκεται νὰ τὸν πάρη... Μήπως νομίζεις, κυρία μου, ότι έχω εἶμαι κανέναν χαμάλη, κανέναν μαλτέζο, νὰ στέκωμαι φορτωμένος τὴν ώρα; Ὡ διάολε, γινόμεθα και γαιδιούρια

τόν πλοίαρχο, ο όποτος εἰξευρε τὰ νερὰ και μῆς εὐγαλε δῶ.

Εγώ.—Μεγαλειτέρα δηλαδὴ άνοησία δεν μπορεί νὰ γίνη του νὰ βρισκόμεθα εδῶ στὸ παραθαλάσιο σαν χαμένοι άνθρωποι.

Ελβετός. (άνοιγων τὸν χάρτην)—Χάρτος λέει Θεσσαλία. Οὐνα βούνος, ντοῦε βούνος. Κύρια έχει πουλά. Βῶλος, νά τος, Μακρύνισσας, νά τος, Άγυιάς, νά τος, άλλα κύρια πουλλά 'ναι. Πήλιος βούνος, νά τος. Θάλασσος, νά τος . . .

Αρχηγός.—Τώρα μῆς εδωκες και σύ και καταλάβαμε. Εἰρεῖς, βρ' αδελφε, νὰ μῆς πῆς πού βρισκόμαστε;

Ελβετός.—Μεγάλος δούλος είναι; Πιάνει χωριάτους, ρῶτα, μάθεισ οὔλα.

Εγώ.—Και πού νὰ τὸν βροῦμε εδῶ πέρα τὸν χωριάτη; Θὰ σκάση ή γῆ νὰ τὸν βγάλη;

Ελβετός.—Ανεβάνει βούνος άπάνου, βλέπει, πιάνει.

Εγώ.—Έτσι αἱ; Ν' ανεβοῦμε στὸ βουνό! Και αν τύχη και μῆς δούνη οι τούρκοι, τότε τί κάνουμε; Αἱ; Κεράλι!

Αρχηγός.—Σαν νὰ μοῦ μυρίζη, πῶς βρισκόμεθα στὸ Πήλιον . . . Ὅχι, δηλαδὴ, αυτό τὸ ζέρομε . . . αλλά δῶ κοντὰ, 'κει κοντὰ, στὴν Άγυιά, στὸ Βῶλο . . . τέλος πάντων κάπου θα βρισκόμαστε . . .

Γραμματεῦς.—Πρέπει νὰ κατοπτεῦσωμεν τὸν τόπο.

Αρχηγός.—Ὁραῖα σκέψεις! Και πῶς θα κατοπτεῦσης

10 ΕΠΙΦΥΛΙΣ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ 10

ΜΙΑ ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΔ' ΑΓΑΠΗΣΑ. 1878

(13. άριθ. 271).

Μόλις ήρξατο ύποφώσκουσα ή αύγή και πάντες εἰμεθα επί ποδός πολέμου.

Οὐδεις έλειπε, πλην του τρίτου όπλαρχηγού όστις εγιεν άφαντος, και άλλοι μὲν έλεγον ότι έσωσ άποπλανηθείς τὴν νύκτα έχασε τὸν δρόμο, άλλοι δὲ ότι τὸ εκουσε λάσπη μὴ εξελθῶν του άτμοπλοίου.

Εν τούτοις οι δύο αρχηγοί συνήλθον εις στρατιωτικόν συμβούλιον, οὐ συμμετέσχε και ο φιλέλλην έλβετός άξιωματικός, ο όποτος έφερε μεθ' εκουτου και χάρτας γεωγραφικους τῆς Θεσσαλίας.

Αρχηγός.—Τοῦτο δηλαδὴ είναι φρικτὸν, νὰ μῆς ρίψουν εδῶ εζῶ, σε ζένο τόπο και νὰ μὴ εἰξεύρομε πού βρισκόμαστε.

Οπλαρχηγός.—Τώρα ότι εἰμεθα στὴ Θεσσαλία, αμφιβολία δεν θέλει, αλλά τὸ ζήτημα είναι σε ποῦ μέρος.

Γραμματεῦς.—Εκίμαμε άσχημα πού δεν ρωτήσαμε

για νὰ σῆς κουβαλοῦμε νὰ τρώτε ετοιμα. Παντρέψου, λέγουν, νὰ έχης τὰς άναπαύσεις σου, δεν λέγουν ότι είναι καλλίτερα νὰ πάη νὰ πέση κανείς μέσ' τὸ πηγάδι! . .

— Και πού ήξευρα εγώ, ότι ειχες μέσα στὴ τσέπη σου άστακὸ;

— Εἰξευρες και παρὰ εἰξευρες άφου βλέπεις τὴ τσέπη μου φουσκωμένη. Πρῶτα, τάχα, όταν ήμεθα μνηστευμένοι, εἰξευρες νὰ ψάχης τῆς τσέπαις μου και νὰ βρισκῆς τὰ γλυκύσματα, τώρα δεν ζέρεις τίποτα!

— Ας κόμω τὸν σταυρὸ μου. Δηλαδὴ έχεις διαθέσει νὰ φιλονικῆς;

— Πίσω μου, σαπανά. Στρώσε, αδελφε, τραπέζι, νὰ μὴ δώσω μιὰ κλωτσιά και τὰ φέρω όλα άνω κάτω... Άκούς εκεί ρεζίλι!

— Μὰ τί έχεις, τί σοῦ πταίω;

— Πταίεις και πολὺ πταίεις... Θὰ πάγω στὴν εκκλησία! Έννοεῖς τί θα πῆ, θα πάγω στὴν εκκλησία; Μικρὸ πρῶγμα τὸ έχεις; Έδωκα ύπόσχεσι. Πῶς νὰ τὸν γελάσω τὸν άνθρωπο. Μὲ τί μούτρα νὰ τὸν ιδῶ αύριο;

— Θα πῆς στὴν εκκλησία! Κύριε ήμῶν Ἰησοῦ Χριστέ! Και πῶς ήτο αυτό τὸ κακό;

— Και θα σοῦ δώσω λόγο εγώ εσέ, γιατί θα πάγω και γιατί δεν θα πάγω. Ίεροξεταστή μου αἱ έκαμα;

— Ερωτῶ. Μὴ θυμῶνεις.

— Κυρία μου, άφου μὲ αναγκάζεις, σοῦ λέγω λοιπόν, ότι θα πάγω όχι στὴν εκκλησία, αλλά στὰς εκκλησίας. Έχω ύπόσχεθῆ στὸ Μὴ Χάνεσαι νὰ του γράψω όλα πού θα συμβοῦν αὐτὴ τὴν εβδομάδα. Ὡ διάολε, ὦ διάολε, νὰ πάρη ο διάολος όλους τούς διαβόλους.

— Και με τούτους διαβόλους θα πῆς τώρα στὴν εκκλησία;

Μὲ πῆραν τὰ γέλοια και έφυγα.

τόπον, τὸν όποτον δεν εἶδε ποτὲ τὸ 'μμάτι σου;

Εγώ.—Εἰξεύρετε τί εσκέρθη; Τὸ καλλίτερον είναι νὰ καθίσωμεν εδῶ, εως πού νὰ περῶση κανέναν καικι, νὰ μπακαριστοῦμε και νὰ πζιμε δουλειά μας.

Οπλαρχηγός.—Επη δειλίαις ένταῦθα, εν στρατιωκῶ συμβουλῶν δεν πρέπει ν' ακούωνται. Ἠλθαμε νὰ πολεμήσωμεν και αυτό, κύριε, πρέπει νὰ έννοηθῆ παρὰ πάντων. Έννόησες;

Εἰς τούς προσβλητικους τούτους λόγους έφουρτίσθηκα και εν θυμῶ εἶπον:

— Τότε τί χρονοτριβῶμεν; Έμπρός, τὰ ὦπλα και ας ανεβοῦμε τὸ βουνό. Έκει τὸ λέει.

Οντως μετὰ μακρὰν σύσκεψιν άπερασίσθη ν' ανελθωμεν τὸ πρὸ ήμῶν όρος, ὅπως εκεθην ιδωμεν πού εὑρισκόμεθα.

Δοθείσης τῆς πρὸς πορείας διαταγῆς εκινήσαμεν πάντες συμπεπυκνωμένοι και εν δυσχερεσκεῖχ.

Ανελθόντες τὸ όρος ιδωμεν πρὸ ήμῶν άπαν τὸ μεγαλοπρεπὲς πανόραμα του γραφικου Πηλίου.

Ανεπνεύσαμεν κάπως παρηγόρως, εις δὲ τις ήκούσθη λέγων:

— Πιπιπὶ! Έδῶ έχομε ένα μιλιούνη χωριά νὰ διασπαροῦμε. Χώνομε τὰ ὦπλα, πετοῦμε τῆς κάππαις, και τί εἰστε; Χωριάτες, άγωγιάτες, γεωργοί. Και έτσι δεν μῆς πέννει κανείς χαμπερί!

Φκίνεται, ότι ή θέα των πλησίων χωριῶν ένέννευσε.

Άγιοι Θεόδωροι.

Έξερχόμενος ήκουσα τὴν γειτόνισσά μου εκ του παρθύρου λέγουσαν πρὸς τὸν σύζυγον της.

— Εἶνε φρέμα αυτό, παρακαλῶ κύριε; Φορέται αυτό τὸ πρῶγμα; Σούρες άπ' δῶ, σουρες άπό 'κει, μία σάγλα και τίποτε άλλο. Εἶνε κατάστασις φορέματος αὐτὴ νὰ ὑπάγω και εις τὴν εκκλησίαν νὰ με ιδοῦν τὸσα 'μμάτια. Τὸ σήζω. Πῆγες και μοῦ διάλεξες τὴν περιφημη μοδίστρα σου Λυζιέ, και με διώρθωσες.

Ὁ σύζυγος πρὸς ταῦτα άπάντησε.

— Εγὼ δεν έχω τὰ μυαλά μου για χάλασμα. Σοῦ εἶπα ότι σοῦ πάει καλά. Επὶ τέλος, φίλη μου, στὴν εκκλησία δεν πάει ο κόσμος για νὰ κάμη φυγοῦρα. Έννόησες;

Και ταῦτα λέγων εξήλθεν εν ὄργῃ.

Αἱ, εσκέφθην τότε καθ' έαυτὸν, δεν εἶμαι μόνος, κύριος οἶδε τί θα συμβαίνουνη στοῦ κόσμου τὰ σπύτια, πῶς κυχαδάκια θα γίνωνται χάριν τῆς εκκλησίας.

Μονολογῶν εἶτι βρισκω τούς άγιους Θεόδωρους και χώνομαι μέσα.

Στὸ παγκάρι ο έπίτροπος εν ὄλη τῇ σοβαρότητι εἶχε σεσωρευμέναις εις στήλας εν τῷ δίσκῳ και εις παράταξιν δραχμάς τινας γαζετῶν, κκαρῶνων αυτῶς ως μπκαλής τὰ βαρέλια του.

Επὶ του δίσκου δεν ὑπῆρχε οὔτε ένα κερί.

Εἶνε τοῦτο, διελογίσθην, νέον εἶδος ελληνικῆς φορολογίας. Σοῦ σωρεύουν τὰς δεκάρας, σοῦ τὰς παρατάσσουν προκλητικῶς, ὡσεὶ νὰ σοῦ λέγουν: δεν επιτρέπεται ή εἰσοδος άφορολογητεῖ. Έκει πού θα ανάψης ένα κερί νὰ λυώση πρὸ του εικονίσματος, καλλίτερα νὰ γλυστρήση ή δεκάρα σου στὴ τσέπη μου, ὅπωςοῦν θα πιάση τόπο.

Εἶχον ακούσει ότι οι άγιοι Θεόδωροι είναι μία εκ των άριστοκρατικῶν πῶς εκκλησιῶν, εν ή φοιτῶσι καλὰ κομ-

και εις τούς αρχηγούς μας γενναιοτέρας σκέψεις, διότι άπέτόλμησαν νὰ πέμψωσι προσκόπους, ὅπως τὸν τόπον γνωρίσωσι.

Μετὰ παρέλευσιν λεπτῶν τινῶν έποσήνησθη δρομῆτοι έπιστρέφοντες οι πρόσκοποι, τούτους περιεκυκλώσαμεν πάντες ερωτῶντες, τί τρέχει.

— Νά, ανεβόησαν οὔτοι, μετὰ συγκεκομμένης φωνῆς, ένας τούρκος εκεί κάτω, . . . κατ' επάνω μας . . . θελήσαμε νὰ τὸν βαρέσουμε . . . αλλά . . . μῆς φοβήθηκε και φύγαμε . . . Έρχεται όμως πρὸς τὰ εδῶ . . . Σαρίκι φορεῖ, φέσι . . . τί φορεῖ τέλος πάντων δεν προφθάσαμε νὰ ιδοῦμε . . . Σέρομε όμως, ότι είναι τούρκος. . .

Φκίνεται από τὰ μούτρα! . . .

Δεν είχαν άποπερατώσει εἰσέτι τούς λόγους των οι πρόσκοποι ήμῶν και αύθωρει εκάτὸν άνδρες διετάχθησαν νὰ εκστρατεύωσι κατά του αυθάδους Τούρκου.

Κάτω, μέσα σε ρεματαριά έφάνη ο θηριώδης Τούρκος έρχόμενος, όστις μόλις ιδῶν τὸ σῶμα των πολεμιστῶν εστῆ.

- Βαρεῖτέ του!
- Ὅχι, νὰ τὸν πιάσουμε αιχμάλωτο.
- Πῦρ, μωρέ.
- Ὅχι, παιδιά. Μὴ πυροβολήση κανείς και μῆς πέρουν εἰδήσι.
- Επάνω του!
- Έμπρός!

μάτια, διό και περιέφερα τὰ βλέμματά μου δεξιά και ἀριστερά, ὅπως ἰδῶ τίποτε, ἀλλ' εἰς μάτην.

Μόνον κυνόμικρά τινα = γραίδια εἶδον, κοιμώμενα σχεδὸν ὄρθια, σκεφθεὶς δὲ ὀλίγον, εὗρον τὸν λόγον, δι' ἃν ἡ ἐκκλησία θεωρεῖται πως ἀριστοκρατιζούσα. Δὲν ὑπάρχει γυναικωνίτης, οὐ ἔνεκα ἡ δεξιά πτέρυξ τῶν ἀνδρῶν ἐλευθέρως δύναται νὰ θεᾶται τὴν τῶν γυναικῶν δεξιάν.

Πλησίον τῆς ιδέας αὐτῆς μοὶ ἐπῆλθε και ἄλλη. Ὅτι καλὸν εἶνε ἡ ἐκκλησία νὰ ἀναμορφωθῆ και ἐπανέλθῃ εἰς τὰ παλαιὰ χριστιανικά ἔθιμα, και ἰδίως εἰς ἐκεῖνο τὸ τῆς ἀνταλλαγῆς φιλημάτων μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας, συνῶδ' αὐτῶ: ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Κ' εἶπον: Πόσον διεφθάρημεν!

Ἐξέρχεται τῆς ἀγίας Πύλης εἰς ἱερεὺς.

— Ποῖος, εἶνε, παρακαλῶ, ἐρωτῶ τὸν παρακείμενόν μου συνεκκλησιαζόμενον, ὁ παππᾶς αὐτός; Σὺν καλῶ τὰ λέγει.

— Ὁ παππᾶ Μαρτίνος ποὺ ἤθελε νὰ γίνῃ δεσπότης και παρητήθη χάριν τοῦ Καλογερά. Εἶνε και φοβερός ἀντιμαρκκιότης. Ἐχει γράψῃ και τὸ δισύνητον.

— Ἔτσι αἶ; Ὅστε εἶνε τραγικός παππᾶς.

Ἀνοίγεται ἡ θύρα και εἰσέρχεται μεγαλοπρεπῆς στὰ μαῦρα ντυμένη, εὐγενῆς ὄγκος γυναικὸς μετὰ συμπαθητικῶτάτης φυσιογνωμίας.

— Ὁραία γυναῖκα!

Τοσοῦτον δὲ ἡ θεά της με συνεκίνησεν, ὥστε ὅταν οἱ ἐκκλησιαζόμενοι ἐσταυροκοποῦντο, ἐπραττοῦν τοῦτο και ἐγὼ μηχανικῶς πρὸς αὐτὴν στρεφόμενος. Φαίνεται, ὅτι ἡ ἀφαιρέσις μου αὐτῆ ἐκκεν εἰς τὰ γραίδια κακῆν ἐντύπωσιν, διότι ἤκουσα τὸ παραπλευρῶς μου νὰ λέγῃ ἐν θυμῶ.

— Ἄπ' ἐκεῖ εἶνε τὸ εἰκονοστάσιον, χριστιανῆ μου. Μᾶς κατακόλασες!

Ἡ ἐπίπληξις με ἠνάγκασε ν' ἀπέλθω, και λάβω τὴν πρὸς τὸν ἅγιον Δημήτριον ἀγούσαν. **Παληγάνθρωπος.**

ΤΑ ΚΑΛΙΤΕΡΑ ΤΣΟΥΡΕΚΙΑ

καλλιτεχνικὰ τὴν ἄψιν και ἀπαράμιλλα τὴν γεσοῖν θὰ τὰ ἀγοράσητε τὸ **Σάββατον** λίαν πρῶτ' εἰς τοῦ ἀριστοκράτου ἀρτοποιοῦ τῆς αὐλῆς κ.

ΣΙΚ

Ὁδὸς Σταδίου, κάτωθεν τοῦ γραφείου τῆς **Ἐφημερίδος**. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ **Πάσχα** χωρὶς **Τσουρέκια Σικ** (chic).

ΤΑ ΠΑΣΧΑΛΙΑΤΙΚΑ ΣΑΣ ΦΡΟΥΤΑ

θὰ τὰ εὕρητε ὄλα, ὠραία, ἐκλεκτά, πολυποίκιλα, γεμάτα ἀνοιξιν, γεμάτα ἀρώμα, θὰ τὰ εὕρητε εἰς τὴν

ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΑΡΑΓΚΑΝ

τῆς Κεντρικῆς Ἀγορᾶς, νὰ σᾶς τὰ διδῇ ὁ γλυκύτατος και ζαχαρωμένος ὀπορωπώλης Ἡλίας Ἡλιάδης.

Εἰς τὴν Μεγαλὴν Παραγκαν

θὰ εὕρητε και τρία πράγματα σπάνια εἰς ὄλας τὰς Ἀθήνας:

ΕΦΘΗΝΙΑΝ, ΤΙΜΙΟΤΗΤΑ, ΕΥΓΕΝΕΙΑΝ.

25^η ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἦ! τί χαρὰ ἡ εορτὴ αὐτὴ εὐαγγελίζει!

Ὁ Ἄγγελος 'στὴν Παναγιά προσφέρει ἄσπρο κρῖνο, κ' ἡ Παναγιά τὸν δέχεται και ῥοδοκοκκινίζει, και συλλαμβάνει ἔξαφνα τὸν Ἰησοῦ μ' ἐκεῖνο.

Σὺν σήμερα κ' ὁ Γερμανὸς ἐσῆκωσε παντιέρα, κ' ἐβρόντησε τὸ πρῶτο μας τουργέκι 'στὸν ἀέρα.

— Μὰ τὴν Παναγία, μὰ τὸν Χριστό μας, χριστιανὸς εἶμαι.

— Κάνε τὸν σταυρό σου.

— Φίλα τὸν σταυρό.

— Βρίσε τὸν Μωαμέτη.

— Κάνω σταυρό, ... βρίζω Μωαμέτη... Νὰ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ... Πάτερ ἡμῶν... Κύριε τῶν Δυνάμεων... Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννου τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου... Ἐχομε και ἀποκρηκτὸς αὐριο.

— Πές και τὸ Κοράνι!

— Δὲν τὸ ξέρω, ποῦ νὰ τὸ ξέρω.

— Πές τούρικια.

— Τούρικια ξέρω...

— Ἐρεῖς τούρικια; Τούρκος εἶνε ὁ μαγκούφης. Βαρεῖτέ του...

— Ἄμὰν, εἶμαι Ἕλληνας, μὴ, μὴ!

— Ἕλληνας μὲ φέσι; Σκοτόστε τον.

— Γιὰ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

— Χριστιανὸς εἶνε ὁ κακομοῖρης. Ἄς τὸν ἀφῆσωμε.

— Ἔτσι φαίνεται. Μ' ὄλα ταῦτα πᾶμε ἀπάνω στὸ στρατόπεδο νὰ σὲ περάσωμε ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριον, νὰ ἰδοῦμε πῶς σὺ, ἀφοῦ ἐμάθες ὅτι ἤλθαμε 'μεῖς, τόλμησες νὰ 'βγῆς ἔξω, και μονάχος μάλιστα... Χωρὶς ἄλλο θὰ ἦσαι κατὰσκοπος, ἀφοῦ φορεῖς και φεσάκι.

— Ὅχι, παλληκάρικ μου, εἶμαι χωριάτης, ἀπὸ τὴν Ἀγυιά και βγῆκα νὰ πάω στὰ χωράφια μου... Ποῦ

Και με προτεταταμένας λόγχας ἐφορμήσαμεν κατὰ τοῦ Τούρκου.

Ὁ δυστυχῆς εἶχεν ἀναιτείνει τὰς χεῖρας κρυψάζων:— Ἄμὰν, γιὰ τὸ θεό. Μὴ με σκοτώνετε!

— Βρὲ τὸν κερατᾶ, μιλιᾶ ρωμαίικα γιὰ νὰ μᾶς γελάσῃ.

— Στὸν τόπο! Μὲς τὸν Μουαμέτη σου, μίλα, τούρκος εἶσαι ἢ ῥωμηός;

— Σὲ φάγαμε!

— Εἶνε γκέγκης!

— Γκέγκης; Δὲν βλέπετε; Ἀρβανίτης εἶνε.

— Καραγκούνης!

— Καραγκούνης; Και φοροῦν ποτὲ οἱ καραγκούνηδες τέτοια φέσα.

— Θὰ ἦνε ρεντίφης!

— Μωρὲ τί τὸν φυλάμε.

— Ζωντανό, νὰ τὸν πιάσωμε ζωντανό.

— Ἀπάνω του!

— Ἀπάνω...

Ἐπιφῆρις οἱ ἑκατὸν ἡμεῖς ἐρρίφθημεν κατὰ τοῦ τούρκου, ὃν σχεδὸν λειπόθυμον συνελάβαμεν, ἄλλοι ἐκ τοῦ τραχήλου, ἄλλοι ἐκ τοῦ στήθους, ἄλλοι ἐκ τῶν χειρῶν, ἄλλοι ἀπὸ τὸ βραχί, ἄλλοι ἀπὸ τ' αὐτιά.

— Τί εἶσαι, μωρὲ, τὴν ἀλήθεια, γιὰτί σὲ φάγαμε.

— ῤωμηός, ὑπετραύλισεν ὁ δυστυχῆς αἰχμαλώτως, ῤωμηός, σὺν και σᾶς.

— Τούρκο! Ἐμᾶς θὰ γελάσῃς;

Ἄκουστε! τῶν προγόνων μας τὰ μνήματα σαλεύουν! πετᾶ ἀπὸ τὸν τάφο του τὸ κάθε παλληκάρι, οἱ κλέφταις τὸν Ἀλέξανδρο ἐδῶ κ' ἐκεῖ γυρεύουν, τὸν βρίσκουνε, και μονομιά τὸν στρώνουν 'στὸ στηλιάρι. Κι ὁ Καραϊσκος τοῦ τραβᾶ ξανάστροφο σκαμπίλι, ποῦ γύρω του τοῦ φρίνεται ὁ οὐρανὸς σφοντύλι.

Γιατί, μωρὲ Γλυκύτατε, τοῦ λέει θυμωμένος, τὸν πόλεμο με τὴν Τουρκία και πάλι νὰ μὴ κάμῃς; — Μὴ με κτυπᾶς, τοῦ ἀπαντᾷ ἐκεῖνος τρομασμένος, κ' ὄλη τὴ φόρα μούκοψαν αἱ φίλαι μας Δυνάμεις. — Βρὲ, τί Δυνάμεις; ἀπ' αὐτὰ τ' αὐτί μου δὲν ἰδρόνει, και με χαστοῦκι δεύτερο τὰ μάτια του θαμπώνει.

— Ποῦ εἶναι ἡ Ἰδέα μας ἐκείνη ἡ Μεγάλη; οὔτε αὐτὸ τὸν Ἰσχο της σὲ μιὰ γωνιά δὲν ἔρισκω! — Παρὰ πολὺ μᾶς σ'ἀκτύισες, νομίζω, τὸ κεφάλι... μὴ χάρεσαι γιὰ τίποτα, καὶμὲνε Καραϊσκα. Αὐτὰ περνούσαν μιὰ φορὰ εἰς τὸν καιρὸ ἐκεῖνο, μὰ σήμερα νὰ μὴν τὰ λὲς, γιὰ νὰ μὴν πᾶς 'στὴν Τήνο.

Γιὰ δεῖξέ μας τὴ βράχη σου και μὴ μᾶς ἐρεθίζῃς, γιὰ πόλεμο και τρόπαια κουθέντα μὴ μᾶς κάνῃς, και παῦσε τὸν Γλυκύτατο, καὶμὲνε νὰ μπασισίξῃς, νὰ μὴ 'στῆς βρέξουν 'στὰ γερά οἱ γεωργοὶ τῆς Μάνης. Ἄν θεὸς εἰρήνην κάθησε μαζί μας νὰ κληνίσῃς, ἄλλοιως 'στὴν Τήνο πῆγαινε και σὺ νὰ προσκυνήσῃς.

Δὲν μᾶς ἀφίνεις, ἀδελφὲ με τὸ εἰκοσιένα, δὲν φθάνει ποῦ φουσκόνουμε με τόση φασουλάδα, ἄλλὰ ν' ἀκοῦμε 'στὰ καλὰ καθούμενα και σένα, και μάλιστα γιὰ πόλεμο αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα!

Και ἐπειτα γιὰ πόλεμο, δὲν ἤμαστε καθόλου. μύλις, 'μπορεῖ νὰ κάμουμε κατὰλῃσι τοῦ Βώλου.

Δὲν φθάνει γιὰ χατήρι σας ποῦ ῥίχνουμε κανόνια, ποῦ γίνεται γιὰ χάρι σας τραπέζι στὸ Παλάτι, μὰ και πολέμους θέλετε, τσαπράζια και μιλιόνια; Δὲν βλέπετε πῶς ἤμαστε λεπτοὶ και ντιλικάτοι; Σεῖς ἤσαστε χοντροάνθρωποι με φέσι και σελάχι, κ' ἡ μύτη σας δὲν εἶχερε τί εἶναι τὸ συνάχι.

Ἄλλὰ ἐμεῖς ἀδύνατοι και κλομαθημένοι, με γάντια εἰς τὸ χέρι μας, λουστρίνια 'στὸ ποδάρι, μέρα και νύκτα κίτρινοι και κρουλογημένοι, 'μποροῦμε ν' ἀντικρύσουμε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν Ἄρη; Ἀφήστε μας γιὰ τὸ θεό και μὴ μᾶς ἐνοχλήτε, γυρίστε 'στους τάφους σας και γλυκοκοιμηθῆτε.

Οὔτ' ἓνα φῖτ δὲν θέλουμε γιὰ πόλεμο ν' ἀκοῦμε, ἀφήστε νὰ τσουγκρίσουμε τ' αὐγά μας με εἰρήνη, ἀφήστε μᾶς σὺν ἔμποροι κ' ὁμογενεῖς νὰ ζοῦμε, ἀφήστε τὴν Ἀνατολή νὰ γίνῃ ὁ,τι γίνῃ. Ἄλλὰ γιὰ τῶν προπάππων μας και πάππων τὸ χατήρι χίλιες χιλιάδες κανονιαῖς τὸ ἔθνος μας ἄς σύρῃ.

Ἦ! τί χαρὰ ἡ εορτὴ αὐτὴ εὐαγγελίζει! Ὁ Ἄγγελος 'στὴν Παναγιά προσφέρει ἄσπρο κρῖνο, εἰς εὐτυχίας πέλαγος τὸ ἔθνος ἀρμενίζει και ἡ Μεγάλη Ἰδέα μας πηγαινει γιὰ τὴν Τήνο. Εὐαγγελίστρα γιάτρεψε με τοὺς πολλοὺς κ' ἐκείνη! παρὰ πολὺ **μεγάλωσε**, και πρέπει νὰ **μικρῶνῃ**.

Souris.

νὰ ξέρω γ'ὼ πῶς ἤλθατε σεῖς... — Ἐχεις χωράφια; Και τί δένδρα ἔχουν τὰ χωράφια σου; Ἐχουν καρπούς; Και γιὰ νὰ ἦσαι χωριάτης, και κτηματίας μάλιστα, θὰ πῆ ὅτι ἔχεις και ποῖμνια. Ποῦ τὰ ἔχεις; Πρέπει ὄλα νὰ τεθοῦν ὡς ἐνέχυρον περὶ τῆς ἀξιοπιστίας σου... Πρέπει νὰ σοῦ γίνῃ δήμεσις περιουσίας, γιὰ νὰ μάθῃς ἄλλη φορὰ νὰ λὲς πῶς εἶσαι χριστιανός... Και ἀφοῦ εἶσαι χριστιανός, γιὰτί δὲν φωνάζεις, ζήτω ἡ ἐλευθερία, κάτω ὁ Σουλτάνος και ἡ τυραννία.

— Τὸ λέγω... Ζήτω ἡ ἐλευθερία, κάτω ὁ Σουλτάνος και ἡ τυραννία! Ζήτω ὁ Γεώργιος, ζήτω τὸ ἔθνος, Ζήτω ἡ πατρις, ζήτω ὁ Χριστὸς μας... Ἐξέρω και τὸ ὁ **Μιγερόν!**

— Αἶ, χριστιανὸς εἶνε τόρα πλέον. Πᾶμε ἀπάνω, πατριώτη μὴ φοβᾶσαι. Ἡμεῖς ἤλθαμε νὰ σᾶς ἐλευθερώσωμε.

Ἐν τούτοις ἐφέραμεν τὸν αἰχμαλώτων, τούρκων καθ' ἡμᾶς και χριστιανὸν κατ' ἐκεῖνον, εἰς τὸ στρατόπεδο.

Ἐκεῖ ἐξετάσαντες αὐτὸν ἐμάθαμεν φοβερά δι' ἡμᾶς πράγματα:

Ἐκεῖ εὐρισκόμεθα παρὰ τὴν Ἀγυιά, ἐν ἣ ὁ Ἄμους ἀγάς διέμεινε μετὰ 1500 ἀνδρῶν.

Ἐκεῖ ἐσπέραν καθ' ἡν ἀπεβαίναμεν ὁ Ἄμους ἀγάς τὸ ἐγνώριζεν.

Ἐκεῖ, ἦτο κάλλιστα πληροφορημένος περὶ τοῦ ἀριθμοῦ

ἡμῶν και πότε ἐξ Ἀθηνῶν ἀνεχωρήσαμεν.

Ἐξοπλίσαντες τὸν χωρικὸν και καταστήσαντες αὐτὸν διὰ τῆς βίας ἐπαναστάτην, διεσπάρημεν εἰς τὰ πέριξ πρὸς ἄγραν και ἄλλων χωρικῶν.

Ἐἶχομεν συλλάβει τοιοῦτους περὶ τοὺς ἑκατὸν και τυναθροῖσι τοιοῦτους εἰς τὸ ἐκεῖ που ἐξοκλήσιον τοῦ Ἁγίου Μάρκου.

Ἐν αὐτῶ, πάντες ἐλθόντες, ἐτελέσαμεν δοξολογίαν, ὑπὲρ τῆς κραταιώσεως τῶν ὄπλων ἡμῶν, ὑποχρεώσαντες τὸν παππᾶ νὰ ψάλῃ και τὸ πολυχρόνιον τοῦ βασιλέως, κανοναρχοῦντος τοῦ γραμματέως.

Ἐλεγε δὲ ὁ γραμματεὺς και ἠκολούθει ὁ παππᾶς τάδε: **Γραμματεῦς.** — Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν πολυχρόνιον ποιῆσον τὸν βασιλέα ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'.

Ἐλεγε δὲ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'.

Ἐλεγε δὲ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'.

Ἐλεγε δὲ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'.

Ἐλεγε δὲ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'.

Ἐλεγε δὲ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'.

Ἐλεγε δὲ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'.

Ἐλεγε δὲ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'.

ΑΝΑ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑΝ

ΡΗΓΙΟΝ τῆς ἑξαυρίας 13|2 Μαρτίου 1882.

ΓΑΡΙΒΑΛΔΗΣ

Πρωτα.

Ἐν Palmi γῆς τὴν πρώτην ἤκουσα εὐαγγέλιος τὰς λέξεις ταύτας. «Ἄβριον ὁ Γαριβάλδης καταφθάνει εἰς Ῥηγίον». Μὲ κατέλαθε πυρετός· μία δὲν εἶχε παρέλθει ὥρα καὶ εἶχον ἤδη ἀποκαιρεῖσαι τοὺς ἀνταποκριτάς μου πάντας, πᾶσα ἐργασία μου ἀπέμεινε κεκαλονισμένη καὶ τέσσαρες εὐρωστοὶ ἵπποι τρομερὸν διεγείροντες πάταγον ἱπταμένην ἐσπυραν τὴν φέρουσάν με ἀμαξάν διὰ τῆς ἡσύχου πολίχνης τρασασομένης ἐπὶ στιγμὴν ὑπὸ τῆς ὀρμητικῆς ἐξόδου.

Ἐπρεπε νὰ εὐρεθῶ ἐδῶ πρὸ τῆς νυκτός καὶ ἡ ἀπόστασις εἶναι ἐπτάωρος.

Εἰς δύο ὥρων ἀπὸ τῆς Palmi ἀπόστασιν, ἡ διὰ μέσου ἐλαιῶνων ἐκτεινομένη λεωφόρος ἀρχεται κατερχομένη παρὰ τὴν Κκαυρίον παραλίαν καὶ ταύτην κατὰ μῆκος ἀκολουθοῦσα μέχρι Ῥηγίου· τὸ θέαμα καθίσταται μαγευτικόν. Ἄνὰ πᾶσαν ὥραν ἕκτανται παρὰ τοὺς ἡμαξοστατοὺς πολίχνην· δεξιόθεν λάμπει ἡ θάλασσα, ἡ Τυρρηνική, ἀριστερόθεν ὑπέρκεινται ἀπύτομοι ὑψηλοὶ βράχοι καὶ ὑπὲρ τούτους ἐνιαχοῦ διαφαίνονται αἱ βαθέως κυαναὶ κορυφαὶ τῶν ὄρεων· ἡ στενὴ παραλία διήκει κατάφωτος ἐξ ἐλαιιδένδρων καὶ πορτοκαλλεῶν, αἰτίνες τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους λευκάζουσι κατάφορτοι ἐξ ἀνθέων πληρούτων τὸν ἀέρα μεθυστικῶν ἀρωμάτων.

Μετὰ δύο ἔτι ὥρας ἡ ὁδὸς καθίσταται ἀνωφερῆς ἀνερχομένη μέγαν κρημνώδη βράχον καθέτως ἀπὸ τῆς θα-

λάσσης ὀρθούμενον· εἶναι μαῦρος, ἀπαίσιος καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὑκοδόμεται φρούριον· ἀμφοτέρωθεν τῶν δύο ἀντιθέτων καὶ πρὸς τὴν ζῆρὰν πλευρῶν του κατέρχεται μέχρι τῶν προπόδων του διπλὴ πολίχνη τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ βράχου λαμβάνουσα· καλεῖται Σινύλλα.

Ἀπέναντι, πέραν τῆς θαλάσσης προτείνεται παράλληλος, μακρὰ λευκάζουσα ταινία γῆς· εἶναι ἡ ἐσχάτη Σικελικὴ ἄκρα· ἐκεῖ που εἶναι ἡ Χάρυβδις. Οἱ ἵπποι ἀνέρχοντο βραδεῖ τῷ βήματι καὶ κοπιωδῶς τὴν ἀνωφέρειαν καὶ ἀφιέμην βυθιζόμενος εἰς τὰς κλασικὰς μου ἀναπολήσεις· πέραν, πρὸς τὰ ὀπίσω διεφαίνοντο ἔτι αἱ νῆσοι τοῦ Αἰόλου· ἐν τῇ φαντασίᾳ μου διεγράφοντο λευκὰ τὰ ἱστία τῆς νηὸς τοῦ Ὀδυσσεῶς...

— Signorino, lu vedite Aspromonta.

Ἦν ἡ φωνὴ τοῦ Κκαυροῦ ἠνιόχου μου κατελθόντος τοῦ ἐδωλίου καὶ βαίνοντος περὶ παρὰ τὴν θυρίδα τῆς ἀμαξῆς· διὰ τῆς μακρᾶς του μαστίγος μοι ἐδείκνυεν ἀριστερότερος τὰς κορυφὰς τοῦ Aspromonte.

Δὲν θὰ μοι ἐδείκνυε τὸ ὄρος ἐκεῖνο ὁ ἀπλοῦς Κκαυρός, ἂν τὴν αὐτὴν στιγμὴν δὲν ἐσυλλογίζετο τὸν Γαριβάλδην· ἐκεῖ ἐπληρώθη ὁ ἥρωος τὸ 1862.

Τὸ αἶμά του ἔβρεξε τοὺς βράχους τοῦ ὄρους αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Aspromonte διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἀνήκει ἔκτοτε εἰς τὸν πραγματικὸν ἐκεῖνον μῦθον, τὴν ἐτι ζῶσαν παραδόσιν ἐκείνην, τὴν κλυομένην Γαριβάλδης.

Καὶ σ' ἐνθυμήθη καὶ σὲ, ὦ τελευταῖε Ἕλλην, Ἕλλην τοῦ Ὀλύμπου, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Γαριβάλδην ἐπὶ τοὺς βράχους τοῦ Aspromonte πληρωθέντα, καύμενε Ζῆση Σωτηρίου! Καὶ σὲ, ἀναζῶν Σπαρτιάτα, στρατιῶτα τῆς ἐλευθερίας, ὅστις μὴ δυνάμενος νὰ δώσῃς τὸ αἶμά σου εἰς τὴν Ἑλλάδα, προσέφερες αὐτὸ εἰς τὴν ἀδελφὴν Ἰταλίαν·

Δὲν ἔχομε σήμερα Δευτέρα. Εἶνε Πέμπτη, ἡ μὴν ἔχω λάθος;

— Μὰ ἀφοῦ τὸ λέει ὁ καπετάνιος, Δευτέρα θάνα.

Ὁ ἀρχηγὸς ἐξακολουθεῖ καὶ πάλιν: «Ὁ εὐαγγελίστας θεὸς εὐηγγέλισε τὸν Ἑλληνισμόν, ὅστις ἐξηγέρθη ἔνορθος, ἀπ' ἀκροῦ Ταινάρου μέχρι βαθέως Ἰστρου ποταμοῦ, συγλονήσας Εὐρώπην τε πᾶσαν καὶ τὴν Ἱερὰν Συμμαχίαν, οὐδ' αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς ἐξαιρουμένης!

«Πάντες ἡμεῖς εἴμεθα Ἕλληνες μεθ' ὅσα καὶ ἂν εἶπε ὁ Φκλμεράγερ, ὁ μισάνθρωπος τῶν ἐλλήνων ἡμῶν ὄλοι εἴμεθα ἀπόγονοι τοῦ Ἀχιλλέως, τοῦ Ἀριστείδους, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Σωκράτους, ὡς καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν Δία, Ἀπόλλωνος, Ἡρακλέους καὶ Ἰάσωνος! Μάλιστα, ἦτο ἀπὸ αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη, καὶ τὸ μαρτυροῦν τόσοι συγγραφεῖς κλασικοὶ τε καὶ μῆ».

Εἰς χωρικός: — Μωρὲ ποῦ τὰ ζέρει τόσα ἀπόξω. Ψαλλίδι λὲς καὶ παῖς ἡ γλῶσσά του.

— Σωστό. Ἐμένα μούρχεται ὁμως ἡ ἀπορία πῶς ζέρει τόσα γράμματα, ἐνῶ εἶνε φουστανελλᾶς.

— Αὐτὸ θὰ πῆ ἐλευθερία.

Λόγου συνέχεια. «Ὅθεν, ἡ πατρίς, Ἕλληνες, ἐλευθεροῦται.

«Ἐξηγέρθημεν πάντες ὑπὲρ αὐτῆς με ἀιματοςαγέα ὄπλα!

τὸν διάδοχον, ἀμήν.

Γραμματεῦς. — Δὲν σοῦ τάπα ἔτσι, ἐγὼ παππᾶ.

Παππᾶς. — Μὴ σὲ μέλει, παιδί μου, τὰ διώρθωσα ἐγώ. Αὐτὰ ποῦ μοῦπες καλὰ ἦτανε, ἀλλὰ ἀλλοιῶς τὰ ἴδεν παππαδίστικα.

Μετὰ τὴν λειτουργίαν ὁ ἀρχηγὸς ἀνελθὼν εἰς τὸν ἄμβωνα ἐξεφώνησε λόγον ἐγερτήριον πρὸς ἀναζῶπυρωσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ πνεύματος τῶν κατοίκων.

Ὁ λόγος δὲ ἐκεῖνος εἶχεν ὡς ἀκολουθῶς κατὰ τὴν σημείωσιν τοῦ γραμματέως:

Ἕλληνας!

«Σήμερα εἶνε ἡ δευτέρα 25 Μαρτίου 1821.

Εἰς ἐκ τῶν ἀκρατῶν. — Πόσα ἔχει σήμερα ὁ μῆνας; Φλεβάρης θαρρῶ δὲν εἶνε;

Ὁ ἀρχηγὸς ἐξακολουθεῖ.

«Εἶναι εἶπον ἡ δευτέρα εἰκοστὴ πέμπτη 1821, διότι εἶνε ἡμέρα τῆς δευτέρας παλληγιγενεσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους».

Εἰς χωρικός πρὸς ἄλλον:

— Ἐφεραν καὶ τὴ Παλληγιγενεσία μαζύ των. Πόσα χρόνια ἔχω νὰ τὴν ἴδω αὐτὴ τὴν ἐφημερίδα. Φαντάσου, ἀφοῦ κατήνησαν νὰ τὴν ἴδεν ξεδοντιᾶρα.

Ὁ ἄλλος: — Ὅθ τὴ διαβάσωμε, ἀλλὰ λάθος κάνει ὁ καπετάνιος.

ἐπὶ τοὺς βράχους τούτους ὁ Ἑλληνικός σου ἠρωϊσμός σὲ ἠξίωσε τοῦ διπλώματος ταγματάρχου τοῦ Γαριβάλδην· ἀλλ' οὐδέποτε ἠθέλησες νὰ φανῆς τι πλειότερον ἢ στρατιώτης ἀπλοῦς· τοιοῦτος σοὶ εὐχομαι ν' ἀποθάνῃς—εἶναι τῆς ψυχῆς σου ὁ πόθος—καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, Ἡλία Στεκούλη.

Ἐνθεν μὲν οἱ Ὀμήρειοι μῦθοι τῆς ἐπικῆς Ἑλλάδος, ἔνθεν δὲ, παρὰ τὸν σύγχρονον Ἰταλικὸν μῦθον δύο Ἑλληνίδες μορφαί, μυθῶδες διαφαίνονται ἐν τῇ πραγματικότητι τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος...

Καθ' ἣν στιγμὴν εἰσρηχόμεν ἐν τῇ πόλει δύο ἢ τρεῖς χιλιάδες νεανιῶν, προπορευομένου τοῦ μουσικοῦ θιάσου καὶ ἠχοῦντος τοῦ «ῦμου τοῦ Γαριβάλδην» ἐπλημμύρουν τὸν Corso, τὴν κυριωτέραν τῆς πόλεως ὁδόν, ἐνῶ αἱ ζητωκραυγαὶ τῶν ἐπλήρουν τὸν ἀέρα. Χαράττω τὰς ἐντυπώσεις ταύτας ἀναμνήτων τῶν ὡραν... ἡ εἰδικὴ ἀμαξοστοιχία ἡ κομίζουσα τὸν Γαριβάλδην μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἐκ Νεαπόλεως καταφθάνει ἐνταῦθα εἰς τὰς 2,40' μ. μ.

Μεσημβρία.

Ὁ Γαριβάλδης δὲν ἔρχεται σήμερα, ἀλλ' ἄβριον. Ἐν ταῖς ὁδοῖς τὸ πλῆθος καθ' ὁμίλους συνερχόμενον διατηρεῖ ἐν τούτοις φαιδρὰν τὴν ὄψιν, ἐωρτάσιμον. Ὁ Corso ὀλόκληρος εἶναι σηματοστόλιστος· ἐπὶ τῶν τοίχων ποικιλόχροα ἀγγέλματα τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἐπαναλαμβάνουσιν: «Ἴταλοὶ! ὑποδεχθῶμεν ὡς δεῖ τὸν ἐλευθερωτὴν μας!»

Ὡς ἀνταποκριτῆς τοῦ Μὴ Χάνεσαι ἔχω τὴν κεφαλὴν

πλήρη ἐξ αὐτοῦ εὐρίσκουμαι κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπὶ προμαχῶνος πρὸς ἃν οὐχὶ μόνῃ ἡ Ἰταλία ἀτενίζει τὰ βλέμματα, καὶ τελῶ τὸ καθήκον μου. Ἡ ὕλη πλεονάζει, ἡ διάθεσις, τὴν φορὰν ταύτην τοῦλάχιστον, δὲν μοι λείπει καὶ ἰδοὺ ὁ κατὰ μακρὰ διαστήματα δειλῶς ὑποφινόμενος ἐν τῷ χειμῶνι τοῦ Μὴ Χάνεσαι βύαξ Ἄνα τὴν Ἰταλίαν ἀπειλεῖ τῶρα νὰ μεταβληθῇ εἰς χεῖμαρρον κατακλύσοντα πολὺ τοῦ χειμῶνος αὐτοῦ.

Ὁ Γαριβάλδης μεταβαίνει εἰς Πάνορμον ἐνθα ἐκλάμπρως ἐορτασθήσεται ἡ ἑκτη ἑκατονταετηρίς τοῦ Σικελικοῦ ἐσπερινοῦ. Ἡ πολιτικὴ σημασία τοῦ γεγονότος οὐδένα λανθάνει· ἡ παρουσία τοῦ Γαριβάλδην περιβάλλει τὸ γεγονός τοῦτο—ἔργον τοῦ Σικελικοῦ λαοῦ μόνον—χαρκατῆρα πολὺ σπουδαιότερον τοῦ ἐπισήμου κυβερνητικοῦ· ἀλλ' ἐς ἄλλοτε αἱ πολιτικαὶ παρατηρήσεις.

Αἱ ἐορταὶ διαρκέσουσι τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας· τὸ πρόγραμμα αὐτῶν ὑπισχνεῖται πολλὰ καὶ ἐκτακτὰ ὀλόκληρος ὁ παγκόσμιος τύπος ὃ ἀντιπροσωπεύεται κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐν Πανόρμῳ.

14|26 Μαρτίου—Πρωτα.

Θὰ φθάσῃ σήμερα μετὰ μεσημβρίαν, ἄγνωστον ἔτι ποῖαν ὥραν. Ἡ πόλις σήμερα ἔχει ζωηρότερον τὴν ὄψιν, διότι πλῆθη πολιτῶν κατέρχονται ὀλονὲν ἀπὸ τῶν πέριξ Κκαυρικῶν πολίχων. Αἱ σημαῖαι πολλαπλασιάζονται κατὰ μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τοῦ λιμένος, ἢ θὰ διαδράμῃ ἡ ἀμαξοστοιχία, μέχρι τῆς γεφύρας τῆς ἐπιβιβάσεως, κυματίζουσι ἐθνικὰ ποικιλόχροα σήματα καὶ περπατῶντα τὰ τέσσαρα πέμπτα τῶν νεανιῶν φέροντα ἐρυθρὰ μανδύλια περὶ τὸν τράχηλον—ὁ Γαριβάλδης εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ δημοκρατικοῦ κόμματος—Ἡ νεανικὴ αὐτὴ διακόλλωσις, ἡ πειραζούσα τὰ νεῦρα τῶν

Τί καλὸ σὲ παλληκάρη ὅταν πρῶτο στῆ φωτιά σκοτωθῇ γιὰ τὴν πατρίδα καὶ λοιπὰ...

Γενικὴ κραυγὴ: Ζήτω ἡ ἐλευθερία, Ζήτω ὁ Γεώργιος, Ζήτωωω!

Ἐγὼ (πρὸς τὸν γραμματέα). Ἰ Ἄν ελεγε γιὰ τὸν Γεώργιο Σταῦρο, . . . τὸν κάνω καὶ εἰκόνησμά νὰ τὸν προσκυνώ. Πόσους ἔχεις σύ; Ἐγὼ τρεῖς.

Γραμματεῦς.—Ἐγὼ τάφαγα. Μόνονέννας μισὸς μούχει μείνει.—Ἐνα ψωριασμένο πέντε καὶ ἐξήντα ποῦ δὲν περνεῖ κιάλας ἐδῶ.

Λόγος: «Ἦλθομεν λοιπόν, πατριῶτα...

Συμπατριῶται, ὁ θεὸς εἰς ἐλευθερίας βάσεις Ἐστήριξε τὰ θέμεθλα τῆς οἰκουμένης πάσης.

Ἄλυσεις ἔως πότε θὲ νὰ σύρωμεν βαρβάρων πατριῶται;

«Καὶ ὅτε ὁ βάρβαρος Ἀγαρηνὸς ἐπολιόρκει τὸ Μεσολόγγιον, ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐχειροκρότει πᾶσα;... Πόσοι ἀπὸ σᾶς δὲν εἶνε φονευμένοι, δηλαδὴ πόσων οἱ πατέρες δὲν ἀπέθανον ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος;

Στὰ ὄπλα δράμετε, Ἐαυτοὺς συνδράμετε, Ὑπὲρ ἐλευθερίας Χάριν φιλοπατρίας.

«Ζήτω ἡ πατρίς, Ζήτω τὸ ἔθνος, Ζήτω ἡ ἐπανάστασις.» Τινές:

— Τί λέει; Ποῦ τὴν ἔκανε πρῶι πρῶι;

— Εἶνε σταφίδα!

— Ροῦμι θάσφιξε!

Καὶ ὁ ἔλβετός. — Ἐκεῖ σήμερα πολεμάει. Ἐγὼ τραβάει κάτω, σκοτώνεις τούρκους.

Καὶ παρακαλῶν τοὺς ὑπ' αὐτὸν 25 ἄνδρας ἀπῆλθεν.

Παληάνθρωπος. [Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές.]

σοβαρῶν μ' εὐχαριστεῖ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀξιοῦντος νὰ ζήσῃ ἢ νεολαία πρέπει νὰ ἦναι ἐπικρατοκρατική.

Τὰς ὁδοὺς διέρχονται ἀποσπασματὰ στρατιωτῶν μεταβαίνοντα εἰς Μεσσήνην καὶ Πάνορμον· τὴν ἐπιστρατεῖαν ταύτην προὐκάλεσαν αἱ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισυμβῆσαι ἐν Μεσσήνῃ, ἕνεκεν οἰκονομικῶν λόγων, ταρχαί καὶ ἀκαριέστερον, ἢ περὶ τοῦ Γαριβάλδη, τοῦ ἐρυθροῦ τοῦ χειτῶνος, ἐν τῇ νήσῳ, ἧς οἱ κάτοικοι ἀσθεστον διατηροῦσιν ἐν τοῖς στήθεσι τῆς ἐπικρατοκρατίας τὸ πῦρ, ὡς ἡ ἡρακλῆος γῆ ἢ τὴν ζῶν ἀυτοῖς διδοῦσα.

ὑπὸ τοὺς ἐξώστας τοῦ ξενοδοχείου Vittoria, ἐνθα τὰς γραμμὰς ταύτας χαράττω, διέρχεται κύμα λαοῦ ζητωκραυγῆς ὑπὲρ τοῦ Γαριβάλδη, τοῦ «ἥρωος τῶν δύο κόσμων». Ὁ προπορευόμενος στρατιωτικὸς μουσικὸς θίασος ἐκρήγνυται αἰφνης εἰς τοὺς τόνους τοῦ ἕμνον· αἱ ζητωκραυγαὶ βροντῶδῶς ἐπιτεινόμεναι καλύπτουσιν ἐπὶ βραχὺ τοὺς μουσικοὺς ἤχους, ἢ θύελλα αὐτῆ τῆς ζωῆς ἢ ἀπὸ μυρίων ὀρμητικῶν στηθῶν, μυκᾶται ἀκράτητος... Ζήτω ὁ Γαριβάλδης!

Πᾶς αἰὼν τῆς ἱστορίας εἶναι ὠκεανὸς ἐν ἐτάρχῳ αἱ τρικυμῆσαι καὶ τοῦ οὐρανοῦ αἱ θύελλαι καὶ οἱ κεραυνοί. Ἐν τῷ ὠκεανῷ τοῦ ἸΘ' αἰῶνος, ἐν ἀπύστωσι αἱ τρικυμῆσαι ἀναταράσσουσι, τρία πράγματα, ἢ μᾶλλον τρία φάσματα ὡς τὸ πλοῖον-φάσμα μυστηριώδη καὶ φοβερὰ ἐπιπλέουσι δοκοῦντα ὡς αὐτὰ καὶ μόνον πᾶσαν τρικυμίαν ἐξεγείροντα· ἰδοὺ αὐτὰ· ὁ πῖλος Ναπολέοντος τοῦ πρώτου, ἀναπηδήσας ἐκ τῆς λαίμητόμου τῆς Γαλιλικῆς ἐπικρατοκρατίας· ἡ Ἑλληνικὴ φουστανέλλα τοῦ 21, ἀναπετασθεῖσα ὡς σάβανον τῆς Τουρκίας ἀπὸ μέσου τῶν φλογῶν τοῦ Μεσολογγίου, καὶ ὁ ἐρυθρὸς χιτῶν τοῦ Γαριβάλδη ὁ ἐπιφαινόμενος εἰς τοὺς σκηπτροφόρους τοῦ κόσμου ὡς αἱ τρεῖς μυστικαὶ λέξεις τῆς Γραφῆς εἰς τὸν Ναυσοχοδονόσορα. Ὡ! ὁ Γαριβάλδης! πρέπει νὰ γνωρίζῃ τις τί σημαίνει ἡ λέξις αὐτὴ ἵνα δυνήθῃ νὰ αἰσθανθῇ τὸν πυρετὸν ἐν ἐμβάλλει προσδοκίᾳ τοῦ ἰδεῖν τὸν φέροντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀνδρα.

Ὁ Γαριβάλδης, βραχίον πολέμιστοῦ καὶ καρδία προφήτου, εἶναι ὁ ἥρωος τοῦ ἰδανικοῦ. Εἶπεν ὁ Hugo. «Ἵπάρχει εἰς ἥρωος ἐν Εὐρώπῃ. Εἰς μόνος. Ἐγὼ δὲν γνωρίζω δύο· ὁ Γαριβάλδης». Εἶναι λόγοι τοῦ Michelet.

Ὁ Γαριβάλδης διὰ τὰ ἀμαθῆ πλήθη τῆς Σικελίας καὶ τῆς Καλαβρίας εἶναι τι ὑπερφυσικόν, εἶναι ἅγιος· πολυλαχὺ ἢ εἰκὼν του λατρεύεται παρὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ὁ ἀληθὴς ἥρωος· ὁ ἥρωος τοῦ λαοῦ· πρὸ τοῦ βλέμματός του οἱ ἄνδρες κλαίουσιν, αἱ γυναῖκες λειποθυμοῦσιν· εἰς λόγος του μεταβάλλει τοὺς δούλους εἰς γίγαντας τῆς ἐλευθερίας, τὸ ὄνομά του ἠλεκτρίζει ἐν ἔθνος ὡς ὁ ἥχος τῆς σάλπιγγος τοῦ Ἄρεως, ὁ βραχίον του, ὅταν πλήττῃ, συντρίβει ἀλύσους λαῶν ἢ κρημνίζει θρόνους βασιλείων.

Ζῆ ἐτι καὶ ὁ βίος του κατῆντησε μῦθος· ἡ ἱστορία ἀδυνατεῖ νὰ περιλάβῃ αὐτὸν ἐντὸς ὁρίων πιστευτῶν, μά-

λιστα πιθανῶν. Τὰ πρῶτά του κατορθώματα ἐν Ἀμερικῇ ἀποτελοῦσιν ἐν μυθιστόρημα, καὶ μυθιστόρημα Ἀμερικανικόν. Ἄν ἐν τινι τῶν ἀγῶνων ἐκείνων καθ' οὓς διοικῶν δύο πλοίαρξ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδιοῦ κατασκευασθέντα, κατέκτα στόλους ἐξ εἰκοσι μεγάλων πλοίων, ἐν τινι τῶν ἀγῶνων τούτων ἀπέμεινε νεκρὸς, ἢ Ἰταλία δὲν θὰ ἦτο ἀκόμη ἠνωμένη καὶ ἐλευθερὰ, τῆς Εὐρώπης ἢ ὄψις δὲν θὰ ἦτο τὸσον παραλλαγμένη.

Τὸ 1860 μετὰ γιλιῶν συντρόφων του ἐπιχειρεῖ τὴν κατὰκτησιν ἐνὸς βασιλείου· κυριεῖται πόλεις ὑπερασπιζόμενας ὑπὸ τριῶντα χιλιάδων στρατιωτῶν, διαφεύγει στόλους, συντρίβει καὶ διασκορπίζει στρατοὺς καὶ ἐντὸς πέντε μηνῶν κατακτᾷ τὸ βασίλειον τοῦτο, ἀναλαμβάνει διὰ τῆς κραταιᾶς του χειρὸς τὸ στέμμα ὑπὲρ ὁ κόσμος τῶν προσφέρει καὶ τὸ δωρεῖ εἰς τὸν Βίκτωρα Ἐμμανουήλ. Εἶναι μῦθοι καὶ εἶναι γεγονότα.

Μετὰ τὴν κατὰκτησιν τῆς Σικελίας ἐπεραιώθη ἐδῶ πηλῶν, εἰς τὸ Melito καὶ τὴν 9)21 Αὐγούστου νικῶν τὸν στρατὸν τῶν Βουρβάνων εἰσῆλθε καὶ κατέλαβε τὸ Ρήγιον. Τὴν πρωίαν ταύτην ἐδλεπον τὴν πλατεῖαν ἐνθα λυσσώδεστερὰ εἶχε συναρῆθῃ ἡ μάχη μεταξὺ Γαριβαλδιῶν καὶ Βουρβονικῶν· εἶναι ἡ πρὸ τῆς Μητροπόλεως, καὶ ἐπὶ τῶν βαθμίδων τῆς ἐξωτερικῆς εὐρείας κλίμακος τοῦ ναοῦ ἔπεσαν οἱ πλείονες.

Ἐπὶ τῶν βαθμίδων τῆς κλίμακος ταύτης ἐπὶ βραχὺ ὡς θεὸς εἶχεν ἐπιφανῆ ὁ Γαριβάλδης ἐπισπεύδων τὸ τέλος τῆς μάχης· εἰς τὰς χεῖρας του ἔφερον ἀπλοῦν μαστίγιον· περὶ τὸν ἐρυθρὸν χιτῶνα ἐσύριζον πυκναὶ αἱ σφίραι τῶν πολεμίων μὴ τολμῶσαι νὰ τὸν ἐγγίξωσιν.... Καὶ τῶρα μετὰ 22 ἐτη ἐπιστρέφει εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἐλευθερὰ ὑπ' αὐτοῦ, ὄργωντα ἐπὶ τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμὸν.

6 μ. μ.

Τὸν εἶδον· εἶναι σπαρακτικὴ ἡ ὄψις του. Νὰ φαντάζεσαι τὸν ἀνθρώπον αὐτὸν ὠραῖον καὶ ἰσχυρὸν ὡς τὸ ὄνομά του, ἀστράπτοντα ἐκ μεγαλείου καὶ βώμης, ὡς ἀστράπτουσιν ἐν τῇ φαντασίᾳ οἱ ἥρωες, νεκρὸν πάντοτε, ὡς πᾶν ὅ,τι εἶναι μέγα καὶ ὠραῖον, καὶ ν' ἀντικρύξῃς τὴν κατὰλευκον ὄψιν γέροντος ἐβδομηκονταετοῦς, συντετριμμένου ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων, παραλυτικοῦ, ἡμιθανοῦς, μὴ δυναμένου πλέον νὰ κινήσῃ ἢ τοὺς ὀφθαλμοὺς μόνους, ἐν οἷς πᾶν λείψανον βώμης καὶ ἡ ζῶή του ὅλη κατέφυγον, κινδυνεύοντα ἀπὸ στιγμῆς εἰς ἄλλην νὰ ἐκλείψωσι καὶ ἐκεῖ, νὰ σθεσθῶσιν.

Φέρεται ἐπὶ κινήτῃς κλίνης, εἶδους ἀμαξιδίου, ὅπερ οὐδέποτε ἀρίνει, κατακλιμένους πάντοτε, πάσῃων καὶ πονῶν καὶ θνήσκων συνεχῶς, ἀλλ' ἀνθιστάμενος κατὰ τοῦ θανάτου ὅστις τοιοῦτον θνητὸν ἀδυνατεῖ ἐτι νὰ καταβάλῃ. Μεγάλῃ κατὰλευκος ἐξ ἐρέας γλαμὺς καλύπτει αὐτὸν περιβάλλουσα ὄλον· ὑπὸ τινος πτυχῆς τῆς διαφάνεται ὁ ἐρυθρὸς του χιτῶν· περὶ τὸν τράχηλον φέρει ἐρυθρὸν κινδῆλιον καὶ ἐπὶ τῆς κατὰλευκου λεονταίου κεφαλῆς του πιλίδιον ἐρυθρὸν χρυσοποίκιλον· οἱ ὀφθαλμοὶ του μόνον ζῶσι, μεγάλοι, κυανοὶ, ἀντανακλῶντες τὸ ἀπειρον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς ψυχῆς του.

Θέλετε περιγραφᾶς τῆς ἀφίξεώς του, τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν Ἰταλῶν, τῆς παραφορᾶς τῶν; Πρὸ τῆς μορφῆς του λησμονοῦνται τὰ πάντα. Καὶ ὅμως θὰ πειραθῶ ν' ἀναμνησθῶ.

×

Ὁ λ η ἢ π ὀ λ ι ε συνέρουσεν ἐν τῇ παραλίῳ τοῦ λιμένος ὁδῷ τῆς ἐκτεινομένης ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ μέχρι τῆς γεφύρας τῆς ἐπιβιβάσεως ἐν τῷ Νέφ Λιμένι· τὸ διάστημα εἶναι ἐνὸς καὶ ἡμισσεῶς σταδίου περιπέτου.

Ἡ φέρουσα τὸν Γαριβάλδην μετὰ τῆς ἀκολουθίας του εἰδικῆς ἀμαξοστοιχίας κατέφθασεν ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ εἰς τὰς 4.15. Ἀνέμενον αὐτοὺς αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως· καὶ πολλὰ ἀντιπροσωπεῖαι σωματείων τοῦ λαοῦ μετὰ τῶν σημαίων των καὶ μουσικῶν θιάσων. Ἡ ἀτμομηχανὴ τῆς ἀμαξοστοιχίας ἦν κατὰ γράμμα κεκαλυμμένη ὑπὸ σημαίων καὶ ἀνθέων· αἱ ἀμαξαι αὐτῆς κατελήφθησαν εὐθὺς ὅλοι ὑπὸ τοῦ ἐξάλλου λαοῦ ἐν μέσῳ ζητωκραυγῶν, βοῆς, ἀναφωνήσεων ἀνεκφράστων· ἦτο συγκίνησις, ἐνθουσιασμός, παραφροσύνῃ· ἐγγέλων, ἐκλαίων, ἐμείνοντο ὅλοι. Μετὰ τινων λεπτῶν στάσιν ἡ ἀμαξοστοιχία ἐκινήθη καὶ πάλιν προβαίνουσα πρὸς τὸν Νέον Λιμέναν, ἐνθα ὁ Γαριβαλδὴς ὤφειλε νὰ ἐπιβιβασθῇ τοῦ μέλλοντος νὰ μετενέγκῃ αὐτὸν εἰς Μεσσήνην ἀτμοπλοίου, διότι ἐντεῦθεν διήλθε μόνον.

×

Ἡ ἀμαξοστοιχία ἐχώρει βραδύτατα οἰοεὶ ὑπὸ τῶν κυμάτων τοῦ λαοῦ ὠθουμένη· προπορευόντο αἱ μουσικαὶ πεκραφόροι τὸν ὕμνον· παιανίζουσαι· οἱ νέοι ἐψάλλον:

Si scoprou le tombe, si levano i morti, I martiri nostri son tutti risorti...

οἱ γέροντες ἐκλαίων, ἡ ἐπαναστατικὴ Ἰταλία ἀνέζη καὶ πάλιν. Ἀπὸ τῶν ἠνεωγμένων θυρίδων τοῦ wagon-salon ὁ Γαριβαλδὴς ἦτο καταφανής· εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του ἐλαμπον δάκρυα συγκινήσεως. Ὡ! πρέπει νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀρετῆς, πρέπει νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸ ἀθάνατον τῆς ψυχῆς, πρέπει νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν Θεόν, ὅστις εἶδε τὰ δάκρυα τοῦ Γαριβαλδῆ!

Ἡ στιγμὴ ἀγία τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, καθ' ἧς ὁ κόσμος φαίνεται τὸσον μικρὸς καὶ τὸσον μέγας ὁ ἐν ἑαυτῷ ἐγκλείων τὸν Θεὸν ἀνθρώπος!

×

Διαφυγὼν διὰ τοῦ πλήθους μετὰ τινος φίλου μου ἐσπεύσαμεν πρὸς τὴν παραλίαν καὶ πηδήσαντες ἐντὸς λέμβου ἀπεμακρύνθημεν αὐτῆς κωπηλατούντων δύο ρωμαλέων νεανιῶν. Οὕτως ἀπὸ τινος ἀποστάσεως ἀπεθαυμάζομεν τὸ θέαμα ὀλόκληρον καὶ κατεφθάνομεν ταχύτερον παρὰ τὸ πλοῖον, ὑπὲρ ἀνέμενε τὸν Γαριβαλδην.

×

Παρὰ τὴν γαληνιδίαν θάλασσαν φοβερὰ ἀντίθεσις ἐνεκυκῶτο ἡ ζῶσα ἐκεῖνη καὶ καταγιγισμένη θάλασσα τοῦ

λαοῦ. Ἡ ἀμαξοστοιχία ἐχώρει ἀείποτε βραδέως, ἐπιπόνως διασχίζουσα τὸ περὶ αὐτὴν συνωθούμενον πλῆθος. Ἡ παρομοίωσις εἶναι μικρὰ ἐν ἑαυτῇ, ἀλλ' εἶναι ἡ μόνη κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θεάματος παρουσιασθεῖσα εἰς τὸ πνεῦμά μου.

Μοὶ ἐφάνη ἡ ἀμαξοστοιχία ὡς σκώληξ κατὰ γῆς συρόμενος, ἐν στρατιᾷ μυρμηγκῶν ἐπιδρομέων περικυκλωτὶ καὶ προσβάλλει πανταχόθεν· ἀνέρχονται καὶ προσκολλῶνται ἐπ' αὐτοῦ πυκνοὶ, ἐπίμονοι, μακινώδεις· αὐτὸς ἀνθίσταται, σφραδάζει, ἀγωνίζεται νὰ ἐκφύγῃ καὶ ἔρπει φέρων ἐφ' ἑαυτοῦ τοὺς ἀμειλίχτους διώκτας.

×

Ἡ γέφυρα τῆς ἀποβάθρας συνείχετο μετὰ τοῦ ἀτμοπλοίου, ἐφ' οὗ σκηνὴ ἐρυθροῦ παραπετάσματος διακεκομμένη ἐνδοθεν ἀνέμενε τὸν Γαριβαλδην. Περὶ τὸ ἀτμόπλοιο αἱ λέμβοι πυκναὶ συγκρούμεναι ἐκινδύνευον νὰ συντριβῶσιν· ἐπὶ τῶν σιδηρῶν πλευρῶν τῆς γεφύρας τὸ πλῆθος ἀνερχόμενον ὡς πλῆθος τρελλῶν· τινὲς ἔπεσαν ἐν τῇ θαλάσῃ· οἱ ναῦται ἠγωνίζοντο ὑπερασπιζόμενοι τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου ἀπὸ συνεχῶν, ἐπιμόνων ἐφόδων. Τὸ ἐφ' οὗ κατακέκλιται ὁ Γαριβαλδὴς ἀμαξιδίου εἶχεν ἀποβιβασθῆ τοῦ wagon-salon καὶ διὰ μέσου διπλῆς πτέρυγος τοῦ λαοῦ μετὰ βίας ὑπὸ χωροφυλάκων συνεχόμενου προέβαινε ἐπὶ τὴν γέφυραν. Πάντες ἀποκεκαλυμμένοι, ἄφωνοι ἐκ συγκινήσεως, ὠχροὶ, τρέμοντες. Ὑπῆρξε στιγμὴ τις ἀπεριόριστος συγχύσεως, ἥτις ἦν ἡ ἐκρήξις τῆς μὴ συνεχόμενης πλέον συγκινήσεως· ἀναφωνήσεις, οἰμωγαί, δάκρυα· τὸ πλῆθος συνεκρούσθη ἐπὶ τῆς γεφύρας, ἥτις ἐτίθει ἐπὶ τῶν ζυλίων στηλῶν τῆς. Εὐτυχῶς ὁ Γαριβαλδὴς εὐρίσκειτο ἤδη ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου· ἡ σύζυγός του ἐπὶ τῆς γεφύρας λειπόψυχος καὶ κλαίουσα ὑπεστηρίζετο ὑπὸ τοῦ Δημάρχου καὶ τινων τῆς ἀκολουθίας τοῦ Γαριβαλδῆ· μεταξὺ τούτων ἦσαν οἱ υἱοὶ του Menotti καὶ Ricciotti, ὁ Διευθυντὴς τοῦ «Δεσμοῦ τῆς Δημοκρατίας» Ἀλβέρτος Μάριος, ὁ ποιητὴς τοῦ Ἀλκιβιάδου Καβαλλόττης, ἀρχηγοὶ τοῦ δημοκρατικοῦ κόμματος καὶ ἄλλοι.

Οἱ δημοκρατικοὶ ἐν Ἰταλίᾳ ἀνακινεῦνται...

×

Τὸ ἀτμόπλοιο, ἐκ τῆς εταιρίας Φλόριο, ἐκινήθη καὶ ἀπεμακρύνθη· δύο ἐτι ἀτμόπλοια τῆς αὐτῆς εταιρίας καὶ ἕτερον μικρὸν ἰδιόκτητον σημαϊοστόλιστὰ ἠκολούθουν τιμητικῶς τὸ φέρον τὸν Γαριβαλδην...

Αἱ ζητωκραυγαὶ ἀντήχουν εἰστέ· ὁ ἥλιος ἔδωε. Δεξιόθεν οἱ κατάφωτοι μαγικὸι λοφίσκοι τῆς Καλαυρίας ἀκτῆς, πρὸς ἀριστερὰν καὶ ἀπέναντι μακρὰν τὰ ὄρη τῆς Σικελίας, πλησιέστερον ἐπὶ βάθος πρασίνοιο ἢ μολίς διαφανομένη Μεσσήνη. Ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ δύνοντος ἡλίου τὸ Στενὸν τοῦ Φάρου ἐστίθε· τὰ τέσσαρα ἀτμόπλοια ἀπεμακρύνοντο ὅλον ἐν καὶ μᾶλλον ὑπερῆσανον ἐν τῷ μέσῳ ἔβαινε τὸ κομίζον τὴν μεγίστην ζῶσαν τῆς Ἰταλίας δόξαν.

Ἄγησέλαος.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΕΙΣ ΤΟΥ ΦΕΡΕΤΟΠΟΥΛΟΥ ΔΙΑ ΘΕΡΙΝΑΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ἀπέναντι τῆς ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΕΞΕΔΟΘΗ τὸ πέμπτον τεύχος τοῦ Ταμείου ἐπισημονομένων γνώσεων τοῦ κ. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, καθηγητοῦ τῶν ἐν Ἀθήναις Γυμνασίων, τιμώμενον ἀντὶ φρονημάτων.

Καὶ τὸ τεύχος αὐτὸ, ὡς καὶ τὰ προηγούμενα εὐρίσκονται ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ ὁ ΚΟΡΑΝΣ τοῦ κ. Ἀνέστη Κωνσταντινίδου, κατὰ τὴν «Ὀδὸν Ἑρμοῦ». [2, 3]

Πολὺν προσελκύει κόσμον ἢ βιτρίνες τοῦ ΝΕΟΥ ΠΛΟΥΣΙΩΤΑΤΟΥ ΚΟΡΝΙΖΟΠΩΛΕΙΟΥ

ΤΟΥ
ΜΙΧΑΗΛ ΓΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Ὀδὸς Αἰόλου, κάτωθεν τοῦ φωτογραφείου τοῦ Πέτρου Μωραϊτίνῃ)

ΦΕΡΕΙ ΕΚ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ὠραιστάτας εἰκόνας, ρωμαντικὰς ελαιογραφίας, μαγευτικὰς, Nature-Morte, χαλκογραφίας καὶ ἄλλα.

ΕΧΕΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ κορνίζας, τὰς ὁποίας φέρει ἐπίσης ἐκ Γερμανίας.

ΤΡΕΞΑΤΕ ΝΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗΤΕ !!!
ὄλας τὰς Αἰθούσας καὶ τὰ Ἐστιατόριά σας.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ εἰς τοὺς δηλητηριαζομένους, ἀσφυκτικοὺς, τραυματίας καὶ αἰφνιδίως νοσοῦντας μετὰ 20 χαλκογραφίων ἐν τῷ κειμένῳ, σύγγραμμα κ. Ε. FERKAND, μεταφρασθὲν ὑπὸ τῶν κυρίων Ι. Α. ΚΑΤΣΑΡΗ, φαρμακοποιοῦ, καὶ Α. Τ. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, φοιτητοῦ τῆς Ἰατρικῆς.

Βιβλίον ὠφελιμώτατον εἰς πάντα, καλῶς μεταφρασμένον. Τιμᾶται δρ. 1/2. (2—9)

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ καὶ ΚΟΤΣΙΑ Ἀθῆναι.—Ὀδὸς Ἑρμοῦ

Ἄπαντα τὰ εἶδη γραφικῆς ὕλης εἰς τιμὰς μετρίας.

Ἐκτυποῦνται ἐπισκεπτήρια στιγμιαιῶς διὰ τελειοτάτης μηχανῆς ὡς καὶ χαλκογραφημένα.

Χαράσσονται παντὸς εἶδους σφραγίδες, ὡς καὶ ἐπικεφαλίδες ἐπιστολῶν ἐκτυπούμεναι εἰς διάφορα χρώματα.

ΜΟΝΗ ΑΠΟΘΗΚΗ τῶν καταστίχων ἀρίστης κατασκευῆς τοῦ σπουδαίου καταστήματος Edler Kriche τοῦ Ἀννοβέρου.

ΜΟΝΗ ΑΠΟΘΗΚΗ διὰ χονδρικὰς πωλήσεις τοῦ ἀληθοῦς σιγαροχάρτου JOB τοῦ οἴκου JEAN BARDOU τῆς Γαλλίας. [30—30]

ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΔΡΑ

Ὦλων τῶν εἰδῶν

ΕΛΛΙΟΤΥΠΙΑΙ — ΧΑΛΚΟΓΡΑΦΙΑΙ

Δι' αἰθούσας — δι' ἐστιατόρια — διὰ κοιτῶνας

Εἰς τοῦ κ.

ΟΔΟΣ ΑἰΟΛΟΥ **Α. ΚΤΕΝΑ** ΛΡΙΘ. 107
(Πλησίον τῆς Χρυσοσπηλαιώσεως)

Μετὰ λίαν συγκαταβατικὰς τιμὰς δύνασθε νὰ διακοσμήσητε τὰς οἰκίας σας καλλιτεχνικώτατα ἀπὸ τοῦ Κ. ΚΤΕΝΑ

Ἐπίσης Κορνίζες καὶ Μπερντέδες [Δ.5]

ΔΕΝ ὙΠΑΡΧΕΙ ΛΑΜΠΟΠΩΛΕΙΟΝ μετὰ μεγαλειτέρας ποικιλίας ὧλων ὧν χρειῶδων τοῦ φωτισμοῦ καὶ τὰς πλέον ἐφθηνὰς τιμὰς ἀπὸ τοῦ Λαμποπωλείου τοῦ κ. Τριανταφύλλου

ΟΙΝΟΙ ΑΔΕΛΦΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ὀδὸς Σταδίου ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ Ὀδὸς Σταδίου
(Ἀπέναντι τοῦ Ταχυδρομείου)

Οἱ κ. κ. ἀδελφοὶ Οἰκονόμου ἀγγέλλουσι, ὅτι τοῦ λοιποῦ θὰ τίθενται ἐπὶ τῶν φιαλῶν τοῦ ἐκ τοῦ Οἰνοποιείου τῶν παραγομένου οἴνου ἐτικέται **τεφρόχροοι**, ἀπλούσταται, ἀνευ τινὸς κοσμήματος ἢ συμβόλου, φέρουσαι δὲ μόνον διὰ κυανοῦ χρώματος τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν :

ΟΙΝΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ἢ ΛΕΥΚΟΣ
Ἀδελφοὶ Οἰκονόμου

Ἀθῆναι

Ἐν τούτοις αἱ μέχρι τούδε ἔτοιμοι φιάλαι φέρουσι τὴν γνωστὴν μεγάλην καὶ πολυχρώματον ἐτικέταν.

Ταῦτα πρὸς γνώσιν τῶν ἀξιολόγων καταναλωτῶν τοῦ οἴνου των. [4, 3]

ΕΞΟΧΟΝ ΚΤΥΜΑ ΕΝ ΛΑΡΙΣΣῃ δεσπόζον τῶν Τεμπῶν, ὅλης τῆς κοιλάδος καὶ τῶν κορυφῶν τοῦ Ὀλύμπου.

Πλήρες ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ὀγκολίθων, ξυλικῆς

Κατάλληλον δι' ἀνάκτορον, μέγαρον, ἑπαυλιν ἢ ξενοδοχεῖον.

[Πληροφορίαι εἰς τὸ Γραφεῖόν μας] (8—6)

Εἰς τὴν ΕΦΘΗΝΙΑΝ δηλαδὴ εἰς τὸ Ἐμπορικὸν 68—Ὀδὸς Ἑρμοῦ—68 τοῦ ΣΩΤΗΡΙΟΥ Γ. ΒΟΓΛΗ

ἔχει ἀπὸ ὄλας καὶ τὰ διδὲ ἐφθηνότατα : **Κασμίρια, καπτόρια, τσόχαις, βρετάναις, μπατανίαις, φλανέλαις, φορέματα, νουβωτὲ, τίμπες, χασέδες** κτλ. κτλ.

ΟΙ ΠΑΡΙΣΙΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΝΕΟΝ ΟΙΝΟΠΩΛΕΙΟΝ

καθ' ὅπως παρισινήν μέθοδον ἤνοιξε κάτωθεν τοῦ Ἐμπορικοῦ τοῦ κ. Βασιλοπούλου, καὶ τοῦ ὠραίου ξενοδοχείου τῆς Ὀδοῦ Ἑρμοῦ ἢ Ἑλλάς, ὑπὸ τοῦ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Σ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

Πωλοῦνται κατὰ φιάλας

Ὅλοι οἱ Ἑλληνικοὶ καὶ Ἐυρωπαϊκοὶ Οἴνοι.

Διόουσαι διὰ παρέας κρυφαί, ὅπου δύνασαι νὰ ξεφραγῶσθε ἀόρατος καὶ μόνος.

ΖΥΘΟΣ ΒΙΕΝΝΗΣ

Οἱ κομψότεροι τῶν μεζέδων. Ἰπηρεσία ἀρίστη καὶ εἰς πᾶσι τοῦτοις

ἄμεσος συγκοινωνία μετὰ τοῦ μοναδικοῦ ξενοδοχείου

Ἡ ΕΛΛΑΣ

ὅθεν δύνασαι νὰ προμηθευθῆς ὅ,τι θέλεις.

!!! ΘΑ ΓΙΝῆ ΚΕΝΤΡΟΝ !!! (—2)